

مشاوره و روان‌درمانی با کودکان و نوجوانان

(نظریه‌ها و کاربردهای عملی در مدارس و مراکز درمانی)

تألیف

تامپسون پروت

داگلاس براون

ترجمه

حسن فراهی

عضو هیأت علمی گروه روان‌پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی گیلان

کتاب ارجمند

پروت، تامپسون، ۱۹۴۷-م.

مشاوره و روان درمانی با کودکان و نوجوانان

(نظریه‌ها و کاربردهای عملی در مدارس و مراکز درمانی)

ترجمه: حسن فرهی

فروست: ۳۸۷

ناشر: کتاب ارجمند

صفحه‌آرا: پرستو قدیم‌خانی

مدیر هنری: احسان ارجمند

سرپرست تولید: مرضیه شکی

ناظر چاپ: سعید خانکشلو

چاپ و صفحه‌آرایی: سماترنگ

چاپ و جمع‌آوری: آرل ناشر، شهریور ۱۳۹۹، ۱۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۷۹۷-۱

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس به هر نحوی و به هر وسیله‌ای از این اثر را بدون اجازه مؤلف، ناشر، نشر یا پخش یا به هر گونه‌ای کپی برداری یا پیرگد قانونی قرار خواهد گرفت.

www.argoandpu.com

سرشناسه: پروت، تامپسون ۱۹۴۷-م.

Prout, A. Thompson

عنوان و نام پدیدآور: مشاوره و روان درمانی با کودکان

و نوجوانان (نظریه‌ها و کاربردهای عملی در مدارس و مراکز درمانی)

ترجمه: حسن فرهی

فروست: ۳۸۷

ناشر: کتاب ارجمند

صفحه‌آرا: پرستو قدیم‌خانی

مدیر هنری: احسان ارجمند

سرپرست تولید: مرضیه شکی

ناظر چاپ: سعید خانکشلو

چاپ و صفحه‌آرایی: سماترنگ

چاپ و جمع‌آوری: آرل ناشر، شهریور ۱۳۹۹، ۱۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۷۹۷-۱

عنوان اصلی: Counseling and Psychotherapy with

Children and Adolescents Theory and Practice for

School and Clinical Settings 3rd ed.

موضوع: کودکان-روان درمانی؛ Child Psychotherapy

نوجوانان-روان درمانی؛ Adolescent Psychotherapy

کودکان-مشاوره؛ Children—Counseling of

نوجوانان-مشاوره؛ Teenagers—Counseling of

براون داگلاس، ۱۹۴۱-م. Brown, Douglas ب. فرهی، حسن، مترجم.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۱۳۹۹/۴۰۴ RJ

رده‌بندی دیویی: ۶۱۸/۹۲۸۹۱۴

شماره کتابخانه ملی ایران: ۵۳۶۰۵۶۷

مرکز پخش: انتشارات ارجمند

دفتر مرکزی: تهران بلوار کشاورز، بین خ ۱۰ و ۱۱، پلاک ۲۹۲، تلفن: ۸۸۹۸۲۰۴۰

شعبه مشهد: ابتدای احمدآباد، پاساژ امیر، انتشارات مجد، تلفن: ۵۱-۳۸۴۴۱۰۱۶

شعبه رشت: خ نامجو، روبروی ورزشگاه غدیر، تلفن: ۱۳-۳۳۳۳۲۸۷

شعبه بابل: خ گنج افروز، پاساژ گنج افروز، تلفن: ۰۱۱-۲۰۰-۷۶

شعبه ساری: بیمارستان امام، روبروی ریاست تلفن: ۰۹۰-۸۰۰۰۹۰

شعبه کرمانشاه: خ مدرسه، پشت پاساژ سعید، کتابفروشی دانشمند، تلفن: ۸۳-۳۷۰۱۲۰۱

بها: ۷۰۰۰۰ تومان

با ارسال پیامک به شماره ۰۲۱۸۸۹۸۲۰۴۰ در جریان تازه‌های نشر ما قرار بگیرید:

ارسال عدد ۱: دریافت تازه‌های نشر پزشکی به صورت پیامک

ارسال عدد ۲: دریافت تازه‌های نشر روان‌شناسی به صورت پیامک

ارسال ایمیل: دریافت خبرنامه الکترونیکی انتشارات ارجمند به صورت ایمیل

روان‌درمانی در کودکان و نوجوانان همزادِ روان‌درمانی در بزرگسالان است. فروید اهمیت بی‌چون و چرایی به تحولات دوره‌ کودکی و تأثیر آن در زندگی آتی فرد قایل می‌شد. نخستین آزمایش‌های رفتاری در مورد انسان از دیدگاه شرطی‌سازی کلاسیک به روی کودکان صورت گرفت. نظریه‌پردازان رشدی از قبیل پیازه، کلبِرگ و اریکسون بسیاری از زوایای پنهان ساختار روان‌کودکان و نوجوانان را در نیمه نخست قرن ۲۰ روشن نمودند. در همین دوره، درمانگاه‌های اختصاصی در برخی شهرهای بزرگ اروپا برای رسیدگی به مشکلات کودکان تأسیس شدند. افزون بر این، گروه‌های جدیدی از روان‌درمانگران از جمله آنا فروید و ملانی کلاین توجه خود را عمدتاً به مباحث و مسایل مربوط به کودکان و نوجوانان معطوف ساختند. به رغم این اقدامات و تلاش‌های ارزشمند دیگر، تا دهه ۱۹۸۰ ادبیات روان‌درمانی و مشاوره در کودکان و نوجوانان از کمبود محسوس رنج می‌برد.

در این سال‌ها، به گونه‌ای که مشخص از گرایش‌های نظری گوناگون به یکباره متوجه این حیطه شده و به پژوهش‌های دامنه‌های مبادی، ورزیدند به گونه‌ای که هم‌اینک متخصصان و درمانگران علاقمند در کمتر موضوع مرتبط با این گروه‌های سنی با کمبود مطالعات نظری و تجربی مواجه‌اند. انتشار سه ویراست کتاب حاضر تقریباً به‌دورهٔ مربوط به تطبیق می‌کند. همان‌طور که ویراستاران متن انگلیسی در پیشگفتار خود اشاره می‌کنند، ویراست نخست اثر حاضر (۱۹۸۳) زمانی منتشر گردید که منابع اندکی در رابطه با مشاوره و روان‌درمانی در کودکان و نوجوانان، تشریحی آنها در دسترس بود. در حالی که در هنگام ویراست سوم (۱۹۹۹) شاهد ادبیات پژوهشی فزاینده و کاربردهای گسترده در این خصوص هستیم.

کتاب *روان‌درمانی و مشاوره با کودکان و نوجوانان* از پارسی جهات از دیگر کتاب‌های موجود در این زمینه در زبان فارسی متمایز است. تا آنجا که نگارنده این سطور اطلاع دارد، فصل دوم کتاب در خصوص مسایل اخلاقی و قانونی در زمینه مداخله‌های روان‌شناختی جامع‌ترین منبع موجود در این زمینه می‌باشد. فصل سوم که به ملاحظات فرهنگی در ارتباط با مشاوره و روان‌درمانی می‌پردازد، به لحاظ شباهت‌های ترکیب جمعیتی ایران و ایالات متحده به لحاظ تعدد الزام و زبان‌های رایج و مهاجرت تناسب چشمگیری با مسایل پیش روی مشاوران و روان‌درمانگران ایرانی دارد. از دیگر ویژگی‌های شاخص کتاب می‌توان به توضیح مبسوط رویکردهای گوناگون اشاره کرد. فصل‌های مربوط به درمان عقلانی-هیجانی-رفتاری، درمان شخص‌محور، واقعیت‌درمانی و رویکردهای آدلری که بعضاً تنها منابع موجود در زبان فارسی می‌باشند، همراه با رهنمودهای عملی متعدد حجم عمده کتاب را به خود اختصاص داده‌اند.

به رغم حجم گسترده کتاب حتی الامکان سعی شده است یکدستی متن حفظ گردد. در انتخاب معادل‌های فارسی، *واژه‌نامه روان‌شناسی* تألیف محمدنقی براهنی و همکاران مرجع اصلی بوده، با این

حال در برخی موارد ترجیح داده شده است از معادل‌هایی که در متون روان‌شناسی زبان فارسی متداول‌تر اند استفاده به عمل آید. در موارد انگشت‌شمار نیز بنا به اقتضای متن معادل‌های جدیدی وضع گردیده است. همچنین در پاره‌ای موارد برای یک واژه از دو یا سه معادل فارسی استفاده شده است، به عنوان مثال، معادل‌های درگیری، مشارکت و شرکت برای involvement و آموزش روان‌شناختی و روانی - آموزشی برای psychoeducational.

محسن ارجمند مدیر کوشای انتشارات ارجمند که عنایت ویژه‌ای به چاپ آثار روان‌شناسی دارند زحمات فراوانی در آماده‌سازی و انتشار کتاب حاضر متقبل شدند. سعید شبستری با حروفچینی بسیار دقیق خود، کار غلط‌گیری کتاب را بر من آسان کرده و اصلاحات ویرایشی گسترده‌ام پس از حروفچینی اولیه را اعمال نمودند. ناگفته نماند که انتخاب و توصیه کتاب حاضر برای ترجمه، حاصل ذوق علمی محسن ارجمند است. از همه این بزرگواران صمیمانه سپاسگذاری کرده و موفقیت روزافزون‌شان را آرزو می‌کنم.

حسن فرهی

رشت - ۱۳۸۲

همزمان با ویراست سوم این کتاب، تغییرات درخور توجهی را در حوزه مشاوره و روان‌درمانی با کودکان و نوجوانان شاهد هستیم. در ویراست نخست (۱۹۸۳) خاطر نشان کردیم که کتاب‌های اندکی در ارتباط با این موضوع وجود دارد. از آن زمان تا به حال، فنون و نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی برای اینکه بتوانند نیازهای بهداشت روانی کودکان و نوجوانان را به نحو مشخص‌تری آماج خود قرار دهند، مورد بازنگری قرار گرفته‌اند، خدمات مشاوره و روان‌درمانی به طرز گسترده‌تری در بسیاری از شرایط و موقعیت‌ها اجرا می‌شوند، و مبنای تجربی این مداخله‌ها مستحکم‌تر شده است. هدف ما در این ویراست مشابه هدفمان در ویراست‌های اول و دوم است. قصد ما این است که در یک قالب تطبیقی، توصیف‌های جمالی و در عین حال جامع از چشم‌اندازهای نظری عمده در زمینه درمان مشکلات بهداشت روانی کودکان و نوجوانان ارائه دهیم و مسایل ویژه مربوط به اجرای مداخله‌های درمانی در مورد کودکان و نوجوانان را بررسی کرده‌ایم. در سراسر کتاب سعی نموده‌ایم هم به مسایل نظری و هم به مسایل عملی مربوط با این مداخله‌ها بپردازیم.

در این ویراست، فصل‌هایی اضافه کرده‌ایم که مکمل مطالب اصلی هستند و بر جامعیت شمول‌اثر نیز افزوده‌ایم. در ویراست حاضر، دو فصل اضافی اضافه نموده‌ایم. یک فصل تازه مسایل مهمی را در زمینه مشاوره با کودکان از چشم‌اندازی چندفرهنگی شامل می‌شود - حیطه‌ای که به قدر کافی در ویراست‌های قبلی مورد توجه قرار نگرفته بود. در همین فصل تازه دسته‌ای از فنون و راهبردها را به تفصیل شرح می‌دهد که تحت شمول رویکردهای علمی، که در این کتاب معین کرده‌ایم، قرار نمی‌گیرند. افراد زیادی در ویراست سوم یاری‌گرم‌ان بودند. نخست از همه‌ی نویسندگان فصول کتاب به خاطر نوشته‌های تخصصی ارزشمندشان تشکر می‌کنیم. دوم از کارکنان شرکت انتشارات روان‌شناسی بالینی^۱ که ناشر دو ویراست نخست این اثر بودند، سپاسگزار می‌کنیم. در نهایت، از کلی فرانکلین^۲ و دوروتی لین^۳ از انتشارات جان وایلی و پسران^۴ به خاطر حمایت و پشتیبانی‌شان (بیش از همه) در آماده‌سازی چاپ جدید این اثر تشکر می‌کنیم. از اینکه به خانواده‌ی ما پیوسته‌ایم، احساس غرور می‌کنیم.

ج. تامپسون پروت

داگلاس تی. براون

1. Clinical Psychology Publishing Company 2. Dolly Franklin 3. Dorothy Lin

4. John Wiley & Sons